

Handläggare
Gustav Hjorth Tegman
Telefon: 08-50814644**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-11-20

Skrivelse krisberedskapen inom äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens resursbrist

Svar på skrivelse från (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har tagit emot en skrivelse från Gustav Johansson m.fl. (M) om krisberedskap inom äldreomsorgen med anledning av rapporter om ambulanssjukvårdens resursbrist. I skrivelsen uttrycks en särskild oro för äldreomsorgen och att äldre ska drabbas av dessa brister. Skribenterna önskar svar på hur stadsdelsförvaltningens befintliga beredskap ser ut med anledning av de rapporterade bristerna, hur stadsdelsförvaltningen följer utvecklingen och om det finns några planer på att förstärka nuvarande beredskap.

Stadsdelsförvaltningen har en väluppbyggd hälso-, sjukvårds- och utvecklingsenhet samt en god samverkan med bland annat regionen och AISAB ambulansservice där utvecklingen följs noga. Vid stadsdelsförvaltningens särskilda äldreboenden finns tillgång till sjuksköterska och läkare under dygnets alla timmar som kan utföra sjukvårdsinsatser på plats även vid mer akuta sjukdomsfall. Medarbetare inom äldreomsorgen genomgår kontinuerligt olika typer av utbildning för att bland annat kunna bidra till att förebygga allvarigare hälso- och sjukdomstillstånd hos äldre.

Stadsdelsförvaltningen har även köpt in medicinteknisk utrustning som kan användas på plats vilket leder till att äldre kan få adekvat vård på plats vid äldreboendet och minskar behovet av transporter med ambulans. Stadsdelsförvaltningens sammantagna bedömning är att den nuvarande beredskapen är mycket god och att den i nuläget inte behöver förstärkas.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

En skrivelse om krisberedskapen inom äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens resursbrist inkom den 21 augusti 2025 från Gustav Johansson m.fl. (M).

Ärendet

Av skrivelsen framgår att det under den senaste tiden har framkommit flera allvarliga rapporter om situationen inom ambulanssjukvården i Stockholm. Bland annat framgår av skrivelsen att det under delar av sommaren ibland endast fanns en ambulans som täckte hela Stockholms innerstad. Skribenterna anger att personalbrist inneburit obemannade ambulanser, extrem övertid och försämrade arbetsvillkor. Skribenterna menar att läget väcker särskild oro för äldreomsorgen, där snabb ambulansvård kan vara avgörande vid akuta sjukdomsfall och olyckor. Skribenterna vill därför ha svar på följande frågor:

1. Vilken krisberedskap har förvaltningen idag för att säkerställa tryggheten för äldre inom stadsdelens äldreboende vid de tillfällen då ambulans inte kan påräknas i rimlig tid?
2. Har förvaltningen några särskilda planer på att förändra eller förstärka beredskapen inom äldreomsorgen till följd av den nuvarande ambulanskrisen?
3. På vilket sätt följer förvaltningen utvecklingen inom ambulanssjukvården, och hur säkerställs att de äldre i stadsdelen inte blir de som drabbas hårdast av de brister som nu uppdagats?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Avdelning funktionsnedsättning, socialpsykiatri, äldreomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har tagit del av skrivelsen och lämnar svar på frågorna enligt nedan.

1. Vilken krisberedskap har förvaltningen idag för att säkerställa tryggheten för äldre inom stadsdelens äldreboende vid de tillfällen då ambulans inte kan påräknas i rimlig tid?

Vid stadsdelsförvaltningens särskilda äldreboenden finns tillgång till sjuksköterska och läkare under dygnets alla timmar som kan utföra sjukvårdsinsatser på plats. Sjuksköterska finns alltid närvarande och vid akuta situationer kommer läkare ut till det aktuella boendet. För att förstärka möjligheterna till vård på plats och minska antalet onödiga transporter till sjukhus har stadsdelsförvaltningen också köpt in flera medicintekniska produkter, som är särskilt anpassade kring att diagnosticera sådana

sjukdoms- och hälsotillstånd som är vanliga inom just äldreomsorgen. På särskilda boenden finns till exempel utrustning som kan diagnostisera infektioner eller blodbrist direkt på plats. Svaren kan sedan konsulteras med läkare som kan ordinera behandling som sjuksköterska knuten till boendet kan påbörja behandling direkt och på plats. Vid de särskilda bostäderna finns även utrustning för att snabbt se om buksmärtor kan bero på en full urinblåsa och avhjälpa detta direkt på plats. Det finns även infusionsaggregat för att underlätta droppbehandling eller blodtransfusioner vilka alltså kan utföras inom den egna verksamheten. Utöver det nämnda får medarbetare också utbildning i olika mätvärden som kan användas för att bedöma äldres grundläggande och övergripande hälsotillstånd. Det innebär att medarbetare kan stödja sjuksköterska i att kontrollera bland annat blodtryck, puls, syremättnad i blod och andningsfrekvens hos våra boende. All personal går också årligen kurs i hjärt- och lungräddning.

2. Har förvaltningen några särskilda planer på att förändra eller förstärka beredskapen inom äldreomsorgen till följd av den nuvarande ambulanskrisen?

Stadsdelsförvaltningen har sedan många år tillbaka en hög bemanning av hälso- och sjukvårdspersonal under dygnets alla timmar som kan utföra många medicinska insatser även vid mer akuta sjukdomsfall. Som en del av förstärkning genomförs kontinuerliga utbildningsinsatser som riktar sig mot medarbetare inom stadsdelsförvaltningens äldreomsorg. För att förhindra mer akuta sjukdomsfall har till exempel undersköterskor inom äldreomsorgen fått utbildning i och övat på sin *kliniska blick* för att i ett så tidigt skede som möjligt upptäcka förändringar i allmäntillståndet hos äldre personer.

3. På vilket sätt följer förvaltningen utvecklingen inom ambulanssjukvården, och hur säkerställs att de äldre i stadsdelen inte blir de som drabbas hårdast av de brister som nu uppdagats?

Stadsdelsförvaltningen har en egen och väluppbyggd enhet för hälso-, sjukvård och utveckling där utvecklingen följs noga. Det sker bland annat genom en god samverkan med regionen, läkarorganisationen, AISAB ambulansservice och regionens informationskanaler.

Det yttersta ansvaret för en välfungerande ambulanssjukvård ligger på regionnivå, men stadsdelsförvaltningen ser noga till sitt ansvar och förstår rollen att skydda de mest utsatta gruppera. Stadsdelsförvaltningen menar att frågan om beredskap inom

äldreomsorgen måste ges hög prioritet, särskilt när rapporter nu beskriver att livshotande dröjsmål i uttryckningar inte längre är en risk utan en realitet.

Stadsdelsförvaltningens sammantagna bedömning är att den nuvarande beredskapen är mycket god och att den i nuläget inte behöver förstärkas.

Jämställdhetsanalys

Stockholm ska vara en jämställd stad där kvinnor och män ska ha samma förutsättningar för en god hälsa och erbjudas vård och omsorg på lika villkor. Föreställningar om kön och bristande kunskap om biologiska skillnader kan leda till att kvinnor och män inte får likvärdig vård och behandling. Forskning visar att vården ibland gör skillnad mellan kvinnor och män på ett sätt som inte är medicinskt motiverat. Stadsdelsförvaltningen menar att det därför är av stor vikt att alla de medarbetare som på olika sätt utför vårdinsatser inom äldreomsorgen dels har kunskap inom geriatrik, dels har kunskap om vård utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Medarbetarna kan på så sätt vara uppmärksamma på och förebygga att vård ges på ett sätt som inte är jämställt. Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt med frågan om jämställd hälsa som också ingår som en del i utbildningen till medarbetare inom äldreomsorgens utförarverksamheter.

Äldreperspektiv

Stockholm ska vara en äldrevänlig stad och av det stadsövergripande styrdokumentet *Vision 2040*¹ framgår att äldre invånare ska ha en tillvaro som bland annat präglas av trygghet.

Stadsdelsförvaltningen har en egen och väl uppbyggd hälso-, sjukvårds- och utvecklingsenhet som ger äldre som bor vid särskild bostad stöd med den egna hälsan på ett tidigt och förebyggande stadie, samt sjukvård vid mera akuta sjukdomstillstånd vilket sammantaget bidrar till att öka tryggheten hos de äldre.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Leif Kananen
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse om krisberedskap inom äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens resursbrist

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-11-03
Leif Kananen, Avdelningschef	2025-11-03